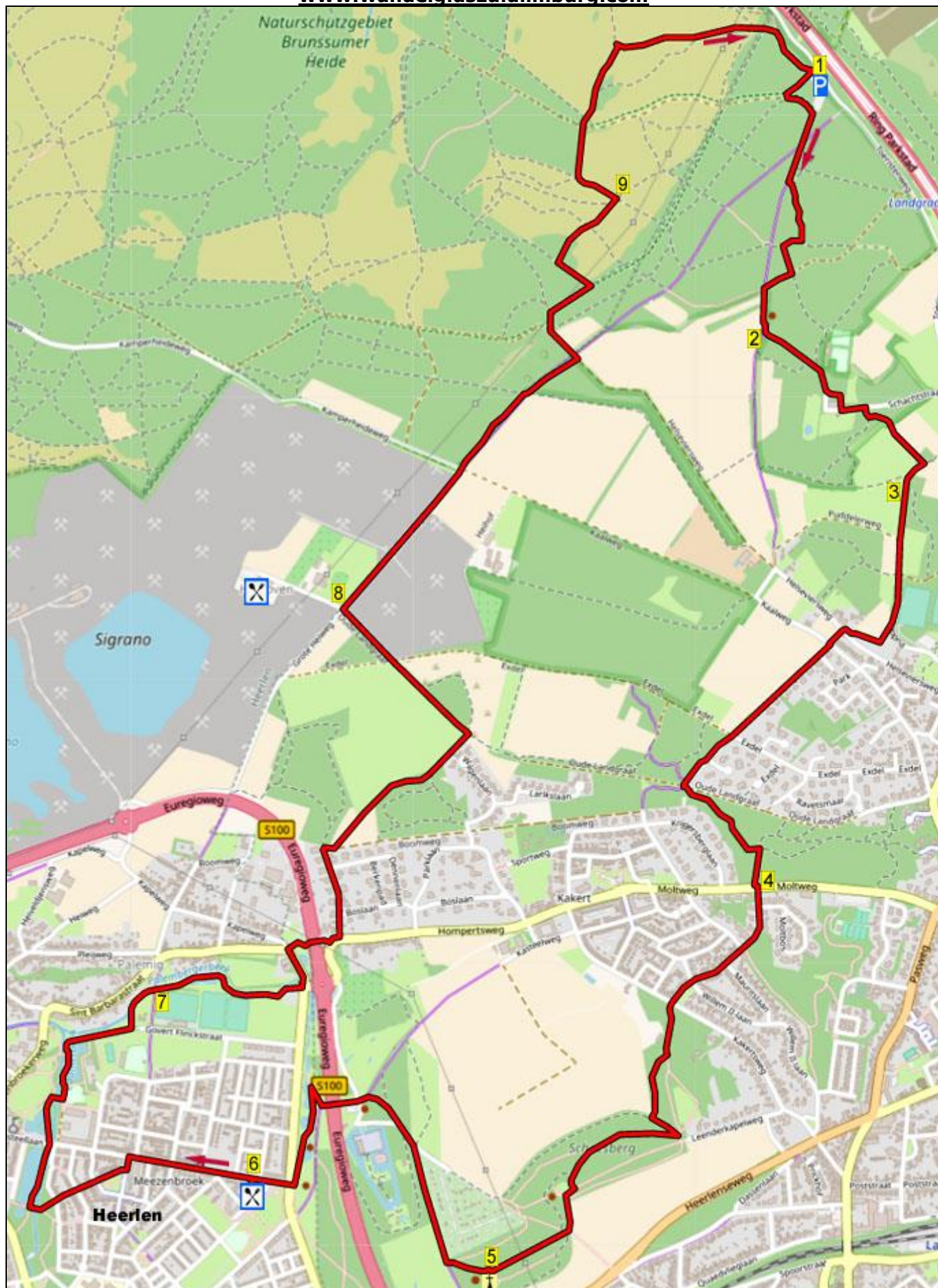

1567. HEERLEN - Brunsummerheide 12,2 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze flink heuvelachtige en zeer afwisselende wandeling, wandelt u door de bossen en langs bosranden. Vervolgens loopt u even door de wijk Kakert. Via leuke paadjes loopt u door het Kapellerbos naar de Leenderkapel en via een mooi park met vijvers komt u in de wijk Meezenbroek en dan wandelt u langs enkele mooie vijvers en een stuk langs de Palembergerbeek. U loopt langs het geologische monument "De Landgraaf" en dan struint u geruime tijd over de prachtige Brunssummerheide, waar enkele pittige klimmetjes zijn en waar u op verschillende plekken mooi uitzicht heeft.

Startadres: Wandelparkeerplaats Heikop, Toeristenweg, Brunssum. De Toeristenweg is alleen bereikbaar via de Schachtstraat! Navigatie: Schachtstraat 1, Landgraaf. Bij huisnr. 1 volgt u de Schachtstraat. Meteen daarna aan de 3-sprong voor doodlopende weg gaat u R (Toeristenweg). Na bijna 1 km komt u links bij de parkeerplaats.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
12,23 km	2.50 uur	76 m	151 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1567. HEERLEN - Brunssummerheide 12,2 km

1. Staande op de parkeerplaats met uw rug naar de inrit, gaat u RD over het bospad. Negeer zijpaden. Beneden aan de 4-sprong gaat u L (rood/groen) de bosweg omhoog. Boven aan de ongelijke 4-sprong gaat u R (rood/groen) over het betonnen fietspad. Aan de 4-sprong van fietspaden gaat u RD (rood/groen). Let op! Na 100 m, aan de ongelijke 4-sprong bij strook klinkerweg links van het fietspad, neemt u het tweede bospad L omlaag, dat meteen naar rechts buigt. Negeer zijpaadjes. 150 m verder gaat u aan de T-splitsing R. Aan de 3-sprong, met 2 bomen in het midden, gaat u L omhoog. Aan de 4-sprong bij mountainbikepaaltje (zwarte pijl op geel plaatje) gaat u R. Aan de volgende 4-sprong gaat u L (fietsroute 47) het betonnen fietspad omhoog. Meteen daarna bij zitbank en het monument van Nicky Verstappen uit Heibloem gaat u L (blauw) over het bospaadje, evenwijdig aan het fietspad.

(Nicky is hier in 1998 op de Brunssummerheide tijdens een jeugdkamp 's nachts ontvoerd en dood teruggevonden. Eind 2018 is de dader Jos Brech gearresteerd, die in jan. 2022 in hoger beroep is veroordeeld tot 16 jaar gevangenisstraf).

2. Na bijna 100 m, aan de 4-sprong, gaat u L het steile bospaadje omhoog. (U verlaat de blauwe route). Boven aan de 3-sprong, met boom in het midden, gaat u RD/L nog even verder omhoog. Aan de T-splitsing gaat u R (groen) met links het tenniscomplex van T.C. Nieuwenhagen. Negeer zijpad links. Aan de ongelijke 4-sprong bij bord "Brunssummerheide" gaat u RD (groen) over de eenrichtingsweg met rechts een pompstation van WML. Aan de T-splitsing voor hoge afrastering gaat u L (groen) over de asfaltweg. Na 50 m gaat u aan de 3-sprong bij varkensrug R (groen) het bospad omlaag. Meteen daarna aan de volgende 3-sprong gaat u L omlaag. (U verlaat groen). Beneden aan de 3-sprong gaat u R (zwarte pijl) het pad, dat meteen naar links buigt, omlaag. Volg het pad door de rand van het weiland/grasland met even verder rechts van u

afrastering. Negeer, bij bosstrook, zijpad links omhoog. (U verlaat hier de zwarte pijl). 25 m verder gaat u aan de 3-sprong R door het weiland omlaag.

3. Negeer zijpaden en blijf het pad, dat even verder langs afrastering en dan door de bosrand omhoog loopt, RD volgen. Voorbij houten stal gaat u aan de 3-sprong RD de veldweg omhoog richting gsm-mast. Aan de 4-sprong, bij 2 ijzeren hekken en gsm-mast, gaat u RD bosweg omlaag. Waar de bosweg bij afrastering naar links buigt, gaat u R het pad omlaag met links de afrastering. (Even verder ziet u links woningen in Nieuwenhagen) Beneden gaat u R over de klinkerweg en na 10 m gaat u L het pad omlaag met links een coniferen haag. Beneden, aan de 4-sprong, gaat u RD (Vlekkenkamp) over de asfaltweg met links leuke optrekjes. Negeer zijwegen. Na bijna 400 m gaat u aan de 4-sprong RD (Vlekkenkamp) de doodlopende weg omlaag en ga dan meteen R (pijl) over het bospaadje met links de asfaltweg. (U kunt hier ook de asfaltweg RD blijven volgen). Aan de 5-sprong bij grote betonblokken/"legoblokken" en waar de asfaltweg een dalend asfaltpad wordt, gaat u L. Meteen daarna, aan de Y-splitsing, gaat u R. Negeer zijpaden en blijf het smalle stijgende bospad RD volgen met rechts aan de bosrand enkele bungalows. Na 250 m buigt het pad boven naar links. Vlak daarna, aan de 4-sprong, gaat u R richting wit huis.

4. Steek de doorgaande weg (Moltweg) over en loop RD (Doctor Nolensstraat) de asfaltweg omlaag. Negeer zijwegen en volg de weg door de wijk de Kakert. Steek na 400 m, aan de T-splitsing, de doorgaande weg (Kakertsweg) over en loop bij afvalbak RD het bospad omhoog. Meteen daarna gaat u, bij afrastering van hondenuitlaatplaats, schuin L en even verder passeert u rechts het grote scoutinggebouw van Pius XII Landgraaf. Let op! 40 m voorbij het scoutinggebouw gaat u beneden aan de 4-sprong

R over het bospaadje, dat meteen links omhoog buigt. Negeer zijpaden. Boven aan de T-splitsing gaat u L de bosweg omhoog. Boven aan de 3-sprong, bij boomzitbank en vlak voor asfaltweg en infobord, gaat u R over de bosweg verder door het Kapellerbos. Negeer zijpaadjes. Aan de Y-splitsing gaat u L langs het markeringspaaltje. Negeer zijpaden. Aan de T-splitsing gaat u R over de smalle asfalt-/bosweg met links mooi uitzicht o.a. op de Petrus en Pauluskerk (2^e helft 17^e eeuw) in Schaesberg en op de overdekte skibaan op de Wilhelminaberg. Aan de 3-sprong bij zitbank gaat u R over het asfaltpad verder door het Kapellerbos.

(Als u hier bij zitbank L omlaag loopt, heeft u meteen mooi zicht op de voormalige mijnwerkerskolonie Leenhof, die tussen 1905 en 1918 is gebouwd voor de huisvesting van mijnwerkers die in de steenkolenmijn Oranje Nassau II werkten. De kolonie is nu aangewezen als beschermd dorpsgezicht).

5. Loop rechts langs de Leenderkapel/Kapel O.L. Vrouw van de Berg Carmel en loop dan rechts van de drie zitbanken RD het bospad omlaag.

(De uit Kunradersteen, mergel en baksteen opgetrokken monumentale Leenderkapel dateert al van de tijd tussen 1637 en 1647 en werd gebouwd in opdracht van Baron Jan Frederik, heerser over de Heerlijkheid Schaesberg. De kapel is waarschijnlijk gebouwd na het overlijden van zijn vrouw. Sinds 1938 werd de kapel toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel. Gevelstenen binnen en buiten getuigen daar nog van. Sinds die tijd is de kapel een bedevaartsoord. Elk jaar in mei vinden/vonden in de kapel eucharistievieringen plaats. In de geschiedenis is het Leenderkappelletje ook bekend als een van de plaatsen waar de Bokkenrijders in de 18e eeuw samenkwamen en hun eed aflegden).

Beneden, aan de T-splitsing, gaat u R over het asfaltpad met rechts de beukenhaag van het grote volkstuintencomplex. Aan de 4-sprong gaat u L (fr.48). *(Links ziet u hier kasteelruïne Schaesberg).* Na 50 m, waar de asfaltweg naar links buigt, gaat u RD/R (zwarte pijl) over het smalle (bos)pad. Aan de Y-splitsing gaat u L omlaag. *(U verlaat de zwarte pijl).* Beneden aan het einde van het pad, neemt u het tweede asfaltpad L, met links een zitbank. Meteen daarna, aan de kruising bij wegwijk en leestafel, gaat u RD en steekt u via halfronde brug de Binnenring Parkstad over. Aan de T-splitsing, bij ronde zitbank, gaat u R het asfaltpad omlaag. Na 50 m gaat u aan de omgekeerde Y-splitsing scherp L over het asfaltpad. Aan de ongelijke 4-sprong gaat u bij trafikast RD. Voorbij de derde links gelegen vijver en voor hoge ronde aanplakzuil gaat u bij picknickbank R. Steek de doorgaande weg over en loop RD (Kasteellaan) langs huisnr. 51. Negeer zijwegen.

6. Na enige tijd gaat u voorbij huisnr. 85 aan de ongelijke 4-sprong, L (Doktor Kuypersstraat) omhoog. Meteen daarna gaat u R (Groen van Prinstererstraat) over de klinkerweg, met links

een grasveld. Negeer zijwegen en volg dan RD de doodlopende klinkerweg, die aan het einde een tegelpad wordt. Steek na 200 m de klinkerweg over en loop RD het asfaltpad, door het park, omlaag. Via brug steekt u het Caumerbeekje over. Aan de 4-sprong voor de volgende brug gaat u R over het pad met links de Meezenbroekervijver en rechts het beekje. Steek de klinkerweg over en loop RD en dan gaat u schuin L via het houten vlonderpad door de volgende vijver.

(Links ziet u het restant (poortgebouw) van het voormalige kasteel Meezenbroek (1666/nu horeca).

Aan de 4-sprong steekt u R, via brug, weer het Caumerbeekje over en dan gaat u meteen aan de volgende 4-sprong L, met rechts een grasveld. Aan de 3-sprong gaat u L over het asfaltpad met links het Caumerbeekje en volg het pad dat naar rechts buigt. Aan de 3-sprong gaat u RD. Negeer zijpad rechts (Jamboereepad). 10 m verder gaat u L ('t Bendje) het graspaadje omhoog dat beneden naar rechts buigt met links de Palembergerbeek. *(Links ziet u woningen in Palemig).*

7. Aan de 4-sprong bij bijzondere brug gaat u RD over het pad verder langs het beekje Na ruim 400 m gaat u, aan de asfaltweg voor de rotonde, L (Slotweg) over het trottoir. Aan de 4-sprong bij de St. Barbarakapel (1670/zie infobordje) gaat u R (Hompertsweg) het fietspad/trottoir omhoog en via de fiets-/voetbrug steekt u de Parkstad Binnenring/Euregioweg weer over. Na de brug gaat u L over de doorgaande weg. Meteen daarna, bij huisnr. 24, gaat u L (Boesberglaan) door de villawijk omhoog. Negeer zijwegen. Aan het einde van de asfaltweg gaat u bij huisnr. 13 R (Boomweg) over het asfaltpad. 20 m verder gaat u aan de 3-sprong L, het pad gelegen tussen afrasteringen, omhoog. Negeer zijpaden en volg geruime tijd het stijgende pad.

(Na 300 m passeert u rechts bij afrastering aardige optrekjes, die gebouwd zijn op het terrein van de voormalig camping de Bousberg).

Na 500 m, aan de 4-sprong bij het geologische monument De Landgraaf, gaat u L (roze/groen) het holle smalle pad omlaag.

(De holle weg is geen natuurlijke weg, maar een aangelegde soort verdedigingswal. Dit gedeelte is een onderdeel van de zeer lange aarden wal (archeologisch monument "de Landgraaf") die rondom de Brunssummerheide en omgeving lag.

Oorspronkelijk bestond deze landweer uit twee aarden wallen die evenwijdig aan elkaar liepen. Ze waren ruim 2 m hoog. De "Landgraaf" was een grens tussen de heide en de dorpen in het gebied waar nu Landgraaf en Heerlen liggen. Het dichte struikgewas bovenop de wal voorkwam het ontsnappen van schapen. De wal is waarschijnlijk aangelegd tussen 1378 en 1498.

De gemeente Landgraaf is naar deze verdedigingswal genoemd).

Aan de 4-sprong, bij infobord, gaat u RD grind-/bosweg omlaag. (U verlaat hier paars/groen).

8. Aan de kruising gaat u R (Grote Heiweg) over de asfaltweg, die u geruime tijd RD volgt.

(Als u hier aan de kruising 100 m RD (Heihoven) loopt, komt u beneden links bij de binnenplaats Boerderijterras D'r Binneplei, een leuke pauzeplek met o.a. heerlijk ambachtelijk ijs, die gelegen is op de carréhoeve Heihoven die uit circa 1670 stamt.

Omlaag lopend ziet u voor u een overblijfsel van de steenberg van de voormalige steenkolenmijn Oranje Nassau IV (1927-1966) Heksenberg.

Hier heeft u links mooi zicht op de grote plas, die ontstaan is door de zandafgraving in de Sigrano Groeve.

De route volgend heeft u 200 m verder links bij hek mooi zicht op de zilverzandgroeve Sigrano. Met dit zand wordt een groot aantal producten vervaardigd zoals papier, verven, keramiek enz. enz.).

Na 500 m gaat u, aan de 5-sprong tussen het grote bord "Welkom bij Natuurmonument Brunssummerheide" en bord "fietsknooppunt 77" bij bordje "Brunssummerheide", RD (ruiterroute) over het bospad dat parallel loopt aan het rechts gelegen betonnen fietspad.

(U kunt hier ook RD over het betonnen fietspad lopen. Negeer zijpaden. Na 400 m gaat u aan de 4-sprong bij zitbank L (roze) de grindweg omlaag met links het Mantelbos. Ga dan verder bij **** in dit punt)

Na 250 m, aan de T-splitsing, gaat u R, steek het fietspad over en loop RD. Meteen daarna gaat u L (ruiterroute) over het paadje met links het fietspad. Aan de T-splitsing gaat u L, steek het fietspad weer over en loop bij zitbank RD (roze) de grindweg omlaag met links het in 2011 aangeplante Mantelbos.

**** (In het bos ligt een grote herdenkingssteen met een mooi gedicht van Annette Smits, een mooie plek om even bij stil te staan. Vanaf 2011 wordt jaarlijks, in het voorjaar, de Mantelboswandeling gehouden.

Auteur: Jos Wlazlo Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

Een groep wandelaars, bestaande uit naasten, vrienden, familieleden van overleden bewoners en medewerkers van hospice De Mantelhof wandelen gezamenlijk van het bezoekerscentrum Schrieversheide op de Brunssummerheide hier naar toe. Tijdens een korte herdenking bij de herinneringssteen worden de overleden bewoners van de hospice herdacht en wordt het gedicht voorgelezen van Annette Smits, een van de ruim 60 vrijwilligers, die werkzaam zijn in de hospice de Mantelhof (Pijnsweg/wijk Welten (Heerlen)). Na het leggen van een mooie lente bloemenkrans wordt weer gezamenlijk terug naar het bezoekerscentrum gelopen).

Aan de Y-splitsing bij bordje "Brunssummerheide" gaat u R omlaag. Aan de 4-sprong, bij hoogspanningsmast, gaat u R (rood). Let op! Na 150 m, bij 2-stammige boom en liggende oude boomstam, gaat u L het zandpaadje door de heide omlaag. Beneden negeert u zijpaadje links en loopt u RD omhoog. Boven, bij de steile rand, buigt het paadje rechts door de heide. Aan de 4-sprong gaat u RD.

9. Bijna 100 m verder, aan de 5-sprong, neemt u het tweede pad L (rood) omlaag met rechts prachtig uitzicht over de heide. Aan de Y-splitsing gaat u R omlaag. (U verlaat hier rood). Steek beneden de zandweg over en loop RD.

(Hier ziet u links in de verte de telecommunicatietoren van de Afcnt in Brunssum).

Meteen daarna, aan de Y-splitsing, gaat u R het steile bos-/zand-/grindpad omhoog. Boven volgt u RD het bospad omlaag en loop dan RD het steile zandpad omhoog. (Rechts van het zandpad kunt u makkelijker lopen). Boven op de zandheuvel, met rondom schitterend uitzicht over de heide, gaat u R over het pad door de heide richting hoogspanningskabels. Na bijna 400 m, voorbij hoogspanningskabels en aan einde van de heide gaat u aan de 4-sprong RD over het bospad. Vlak daarna gaat u aan de volgende 4-sprong verder RD. Aan de T-splitsing gaat u R omhoog. Na 250 m komt u bij de parkeerplaats.